

Aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
De heer mr. drs. B.J. Bruins
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Onderwerp
Aanbiedingsbrief FAST schets

Geachte heer Bruins,

De ontwikkeling van nieuwe geneesmiddelen en medische interventies is sterk in beweging. Nieuwe behandelvormen zoals regeneratieve geneeskunde, behandeling op maat (personalised medicine) en geneesmiddelen voor zeldzame aandoeningen zijn in opkomst. Dit zijn dan ook herkenbare maatschappelijke thema's die bijvoorbeeld terugkomen op de Nationale Wetenschapsagenda. De opkomst van deze nieuwe ontwikkelingen op het gebied van innovatieve therapieontwikkeling biedt veel kansen om nieuwe behandelingen te ontwikkelen. De komst van het Europees Medicijn Agentschap (EMA) naar Amsterdam versterkt dit momentum voor Nederland. Om deze toekomstige therapieën optimaal van het laboratorium naar de individuele patiënt te brengen is een kennisintensief proces nodig met mogelijk nieuwe ontwikkelmodellen, nieuwe bedrijfsvormen of nieuwe bedrijven en publiek/private financieringsmodellen.

Door ondersteuning van het Nederlandse R&D ecosysteem en bestaande initiatieven beter met elkaar te verbinden, ontstaan unieke kansen voor Nederland om een vooraanstaande positie in te nemen op het terrein van therapieontwikkeling. Nederland heeft een uitstekende uitgangspositie om bij te dragen aan de ontwikkeling van medische behandelingen van de toekomst, onder meer dankzij ons innovatieve en klinische onderzoek, ons hoge opleidingsniveau, ons innovatief bedrijfsleven en onze hoogwaardige gezondheidszorg. Nederlandse kennisinstellingen en bedrijven zijn al bezig om de vele mogelijkheden te verzilveren van de huidige technologische innovatiegolf (big data, genomics, personalised medicine, regeneratieve geneeskunde, nieuwe gentherapie technieken zoals CRISPR-CAS9, etc.). De sterke uitgangspositie van ons land is verder versterkt door de aanwezigheid van het Europees Geneesmiddelenbureau EMA in Amsterdam.

ZonMw heeft in eerdere gesprekken aangegeven mogelijkheden te zien deze kansen te verzilveren door bestaande initiatieven te verbinden en meer samenhang te creëren in het gehele proces van therapieontwikkeling. Wij stellen dan ook de vorming van Future Affordable and Sustainable Therapies (FAST) voor; een nationaal platform voor therapieontwikkeling. FAST beoogt om -samen met de relevante stakeholders- innovatieve therapieontwikkeling te stimuleren, de economische kansen voor Nederland en de academie optimaal

te benutten, rekening houdend met betaalbaarheid, beschikbaarheid en duurzaamheid. FAST zou het proces van therapieontwikkeling moeten overzien, verbinding maken tussen onderzoeksgroepen en bedrijven, actief bijdragen aan het ontwikkelen van noodzakelijk geachte infrastructuur en onderwijs (human capital) en bijdragen aan een meer samenhangend programma van R&D activiteiten. Het FAST initiatief dat wij hier schetsen sluit goed aan bij veel punten uit de mission letter die de aankomend voorzitter Europese Commissie heeft gestuurd naar de aankomend commissaris belast met gezondheid (https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/mission-letter-stella-kyriakides_en.pdf). Via FAST kan Nederland een prominente positie verwerven op deze Europese agenda.

De contouren van een dergelijk programma hebben we uitgewerkt en besproken met medewerkers van de departementen EZK, VWS, OCW en de Topsector Life Sciences and Health, en met een aantal relevante stakeholders (er is eerder naar de ontwikkeling van FAST gerefereerd in <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/02/05/kamerbrief-over-versterken-topsector-life-sciences-health-door-komst-ema>). Deze gesprekken hebben ertoe geleid dat we hierbij een eerste schets van een dergelijk programma kunnen aanbieden. De schets zal verder moeten worden uitgewerkt tot een samenhangend, breed gedragen programmavoorstel, uiteraard in samenhang met het reeds in gang gezette EZK actieprogramma 'Nieuwe kansen voor topsector Life Sciences & Health'. Mogelijk is er ook een link te maken naar de in ontwikkeling zijnde groeiagenda voor Nederland van het kabinet. Graag is ZonMw bereid als kwartiermaker op te treden voor de verdere uitwerking in nauwe samenwerking met de betrokken ministeries, de topsector LSH en alle overige betrokken partijen.

Wij vragen u dan ook om onze rol als kwartiermaker te faciliteren met een aanloopbudget waar ook ruimte is om aanloopprojecten te financieren. Hiermee bedoelen we projecten waar nu een actuele financieringsvraag zich aandient en die de inhoudelijke breedte en het publiek/private karakter van het FAST initiatief goed kunnen illustreren. Financiering van dergelijke aanloopprojecten maakt een snelle maar bescheiden vliegende start mogelijk en faciliteert de rol van kwartiermaker.

Deze schets hebben wij ook verstuurd naar de heer Wiebes, mevrouw Van Engelshoven en mevrouw Keijzer.

Met vriendelijke groet,

prof. dr. Jeroen J.G. Geurts
voorzitter

Henk J. Smid
secretaris

Bijlage
Schets FAST